

Назва навчальної дисципліни	Управління та поводження з відходами
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Кількість кредитів	4
Шифр навчальної дисципліни	ВК
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Галаган Оксана Костянтинівна
Науковий ступінь	кандидат біологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада викладача	доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання
Контактний телефон викладача	0973837824
Профайл викладача	https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/kaf_bio/vykladach_i/halahan.pdf
Е-mail викладача	bukowska.ok@gmail.com
Розклад консультацій	Очні консультації
Час проведення	14.40 – 17.00
Місце проведення	44 ауд.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Управління та поводження з відходами» належить до вибірових компонент циклу професійної підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Вона знайомить студентів з системою управління та поводження відходів в Україні. Дисципліна дає змогу орієнтуватися в нормативно-правовій базі щодо управління та поводження з відходами та ознайомлює із основними заходами щодо переробки та утилізації відходів.

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних занять	Методи контролю	К-ть балів
Модуль І.			
Тема 1. Загальні уявлення про управління та поводження з відходами	Основні поняття в сфері поводження з відходами	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, проекти	65
Тема 2. Система управління та поводження з відходами в Україні	Диференціація території України за кількістю відходів		
Тема 3. Механізми управління, паспортизація та облік відходів	Визначення коду відходу на основі національного Класифікатора відходів		
Тема 4. Поводження з твердими промисловими відходами	Визначення виду відходів та класифікація їх за ієрархічною ознакою		
Тема 5. Утилізація промислових відходів	Система управління та поводження з відходами в країнах Європейського союзу		
Тема 6. Система збирання, транспортування та розташування твердих побутових відходів	Визначення фактичних нормативів утворення відходів		
Тема 7. Методика оцінювання впливу на навколишнє середовище об'єктів поводження з ТПВ	Паспортизація відходів та місць поводження з відходами, облік відходів.		
Тема 8. Заходи щодо зменшення негативного впливу об'єкта поводження з ТПВ на навколишнє середовище	Аналіз видів відходів на регіональному рівні		
Тема 9. Типи пластику, які використовують у пакувальних матеріалах			
Тестовий контроль		тести	35

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується комплексністю і невизначеністю умов та вимог
ЗК	ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ФК	ФК6. Здатність оперувати поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями біології. ФК7. Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки на основі взаємозв'язку основних учень біології для характеристики живих систем різного рівня організації. ФК16. Здатність формувати в учнів ціннісне ставлення до збереження здоров'я та навколишнього середовища як основи сталого розвитку.

Формування програмних результатів

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
РН	РН2. Вміти використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізувати й опрацьовувати інформацію з метою використання її у сфері професійної діяльності із дотриманням принципів академічної доброчесності. РН8. Знати сучасну систему організації природи, закономірності будови, функціонування природних систем різного рівня з використанням сучасних методів біології, пояснювати їх роль для забезпечення сталого розвитку та раціонального природокористування. РН9. Знати та розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки. РН10. Уміти застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови і функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Чітко і вчасно виконувати навчальні завдання. Перескладання тем відбувається під час проведення консультацій викладача або на наступному занятті при наявності вільного часу. У випадку невиконання поточних завдань підсумкова оцінка знижується.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час самостійних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Якщо викладач викрив студента у списуванні – він отримує 0 балів за тему без права перездачі. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Студенту слід уникати проявів академічного плагіату.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела

1. Бурлака В. А. Екологія відходів. Наукова монографія / В. А. Бурлака, І. Г. Грабар, І. І. Хом'як; за ред. В. А. Бурлаки. Житомир: Рута, 2007. 512 с.
2. Виявлення відходів і подання інформаційних даних про відходи. Загальні вимоги: ДСТУ 3911-99. Київ : Держстандарт України, 1999. 9 с.
3. Гарбологія: навч. посібник / уклад .: У.В. Легета, С.С. Руденко, Г.Г. Москалик, М.М. Федоряк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 160 с.
4. ДСТУ 2195-99 (ГОСТ 17.9.0.2-99). Охорона природи. Поводження з відходами. Технічний паспорт відходу. Склад, вміст, виклад і правила внесення змін. – Київ: Держстандарт України, 2000.
5. Класифікатор відходів: ДК 005-96. Київ: Держстандарт України, 1996. 213 с.
6. Клименко М. О., Рокочинський І. М., Бедункова О. О. Утилізація твердих побутових відходів : навч. Посіб. Рівне, 2010. 307 с.
7. Клименко М.О., Бедункова О.О., Троцюк В.С., Мороз О.Т. Управління та поведження з відходами. Практикум. Одеса: Гельветика, 2019. 180 с.
8. Радовенчик В. М., Гомеля М. Д. Тверді відходи: збір, переробка, складування: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2010. 552 с.
9. Шаніна Т. П., Губанова О. Р., Клименко М. О. та ін. Управління та поведження з відходами: підручник. Одеса, 2012. 270 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про управління відходами»: [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text>
2. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
3. Про поведження з радіоактивними відходами: [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/255/95-%D0%B2%D1%80>
4. Порядок ведення державного обліку та паспортизації відходів: [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2034-99-%D0%BF#Text>
5. Порядок ведення реєстру місць видалення відходів: [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1216-98-%D0%BF#Text>
6. Управління відходами – Правове регулювання в ЄС – Режим доступу: <http://www.lawgroup.com.ua/ua/residualseu/>
7. Барінов М.О., Олексієвець І.Л., Родная Д.В. та ін. Практичні аспекти управління відходами в Україні: посібник. К.: «Поліграф плюс», 2021. 118 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу http://ukrecoaliance.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/Posibnyk_praktychni-aspekty-upravlinnia-vidkhodamy-v-Ukraini.pdf